

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ГІГІЄНИ, БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ТА ХАРЧУВАННЯ У ФАХІВЦІВ З ПОЛЬОВОЇ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

¹Зенкіна В.І., ¹Зінченко Т.О., ¹Паустовський Ю.О., ^{1,2}Брухно Р.П., ^{1,2}Рябовол В.М.

¹ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна

² Державна установа «Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії
медичних наук України»
м. Київ, Україна

В умовах посилення біологічних загроз, війни, кліматичних змін та інтенсифікація міграційних процесів нагальною стає потреба у підготовці кваліфікованих фахівців з польової епідеміології. За даними ВООЗ, до 25% хвороб у світі пов'язано з еколого-гігієнічними факторами. Зважаючи на даний факт складовою обов'язкових компонентів освітньої програми «Громадське здоров'я. Польова епідеміологія» є дисципліна «Гігієна, безпека праці та харчування», яка формує знання, необхідні для забезпечення профілактики та реагування в умовах кризових ситуацій. Викладання зазначеної дисципліни базується на принципах доказової профілактичної медицини та охоплює гігієнічну оцінку фізичних, хімічних, біологічних та психосоціальних факторів ризику, що забезпечує цілісний погляд на здоров'я у системі «середовище – людина – поведінка».

Опанування дисципліни дозволяє польовим епідеміологам оперативно аналізувати основні параметри якості питної води, повітря, ґрунту, тощо. Такі знання є ключовими при ліквідації спалахів, зокрема у пунктах перебування внутрішньо переміщених осіб або в умовах розгорнутих польових шпиталів. Вивчення гігієни праці, системи управління ризиками, біозахисту та профілактики професійних захворювань підвищує безпечність діяльності самих епідеміологів, які часто працюють в осередках інфекцій.

Особливої уваги заслуговує блок, присвячений контролю харчування та води. За даними Центру з контролю та профілактики захворювань, понад 48 мільйонів людей щороку страждають від харчових отруєнь. Навчання майбутніх епідеміологів принципам раціонального харчування, оцінки якості продуктів, гігієни громадського харчування та безпеки ланцюга постачання дозволяє ефективно реагувати на харчові загрози у кризових регіонах.

Дисципліна також сприяє формуванню програмних компетентностей відповідно до освітнього стандарту. Інтегральна компетентність полягає у здатності вирішувати складні завдання і проблеми у галузі громадського здоров'я, що потребують дослідницької діяльності, інновацій і дій в умовах невизначеності. Фахові компетентності, які формуються завдяки цій дисципліні, включають здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати заходи з їх попередження, а також оцінювати медичну інформацію з урахуванням доказової бази та результатів досліджень. Серед програмних результатів навчання дисципліна найбільш тісно пов'язана з оцінкою потреб сфери громадського здоров'я та розробкою стратегій міжсекторального нагляду за здоров'ям, запобіганням фізичних, хімічних, біологічних та радіаційних загроз, розробкою заходів зі зміцнення здоров'я та профілактичними заходами.

Таким чином, викладання дисципліни «Гігієна, безпека праці та харчування» є не лише академічно виправданим, а й стратегічно важливим компонентом освітньої програми з підготовки фахівців з польової епідеміології. Її інтеграція сприяє підвищенню готовності до кризового реагування, розширенню професійних компетентностей і зміцненню потенціалу системи громадського здоров'я в цілому.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМИ ВІДХОДАМИ В ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ ТА ПЕРСОНАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Коваль Н.М.

Лабораторія гігієни ґрунту та відходів

Державна установа «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва

Національної академії медичних наук України»

м. Київ, Україна

Вступ. Проблема ефективного й безпечного управління медичними відходами завжди була актуальною. Проте особливої гостроти це питання набуло в період пандемії COVID-19. З початком військової агресії РФ проти України, коли лікарняні заклади наповнились пораненими, включно з необхідністю ампутації тканин та кінцівок, та важкохворими пацієнтами з тривалим періодом реабілітації, що потребує великих об'ємів лікарських препара-